ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ

ΜΑΞΙΜΟΥ ΣΧΟΛΙΑ

εἰς τὰ τοῦ μακαρίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου εὑρισκόμενα.

Μιχαὴλ τοῦ συγγέλου ἐγκώμιον εἰς τὸν αὐτὸν Ἀρεοπαγίτην.

S. MAXIMI SCHOLIA IN EOS B. DIONYSII libros qui extant.

Michaelis Syngeli laudatio eiusdem.

Βασιλεῖ τ᾽ ἀγαθῷ κρατερῷ τ᾽ αἰχμητῇ.

PARISIIS, M. D. LXII.

Apud Guil. Morelium, in Græcis typographum Regium.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SALAMANCA

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΑ-καάριον διονύσιον, περὶ τῆς οὐρανίου ἱεραρχίας στίχοι ἰαμβικοὶ, χριστοφόρου πατρικίου καὶ μιτυληναίου.

Ἐγὼ διονύσιε θαυμάζω καὶ λέγω,
ὡς οὐκ ἐπλάσθης ἐν γυναικὸς κοιλίᾳ·
ἀλλ᾽ ἀγγέλοις μάλιστα συμπεπαγμένος,
ἄνωθεν ἦλθες ἐκ πόλου, φύσις ξένη,
βροτοῖς ἀπαγγέλλουσα πάντα πρὸς μέρος,
τὰ τῶν ἀΰλων ταγμάτων ὅπως ἔχει·
οὕτω γινώσκεις τὰς ἀΰλους οὐσίας·
οὕτω θεωρεῖς ἐν θέοις θεωρίας·
οὕτω θεωρεῖς τὰς φύσεις τῶν ἀγγέλων·
οὕτω τὸ μεῖζον, ἄγγελος σὺ τὴν φύσιν.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ ΠΕΡΙ ΤΗΣ αὐτῆς τῆς οὐρανίας ἱεραρχίας.

Ἀγγελικῆς σοφίης ἀμαρύγματα πολλὰ κιχήσας,
ἀνθρώποις ἀνέφηνας ἰδεῖν νοὸς συνθέτοι ἄκρον.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ἐκκλησιαστικῆς ἱεραρχίας.

Σύμβολα θεσπεσίων ἱερέων ἑνοειδέϊ μύθῳ,
ἐς ἑνικὴν ἀνέλυσας ἑνὸς φάεος μίαν αἴγλην.

ΕΙΣ ΤΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ, ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

ΤΗΝ μὲν εὐγένειαν, τό, τε περιφανὲς ἐν πλούτῳ τοῦ μεγάλου Διονυσίου, καὶ μόνον αὐτὸ τὸ κατὰ Ἀθηναίοις βουλευτὴν εἶναι, καθ' ὃ βουλευτὴς ἡρέθη, παρείσθω· τὴν γὰρ Ἀρεοπαγιτῶν εἶς ἐτύγχανεν οὗτος, ὡς ὁ θεῖος ἐδήλωσε Λουκᾶς, ἱστορῶν τὰς τῶν ἱερῶν ἀποστόλων ἱερὰς πράξεις· εἰπὼν γὰρ τὸν ἁγιώτατον ἀπόστολον Παῦλον γενόμενον ἐν Ἀθήναις, συμβαλόντα τέ τισιν εἰς λόγους τῶν ἐξ Ἐπικούρου φιλοσόφων, καὶ τῶν γε μὴν ἀπὸ τῆς στοᾶς· καὶ κηρύξαντα τὴν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν πίστιν, τήν τε τῶν νεκρῶν ἀνάστασιν, καὶ τὴν καθολικὴν κρίσιν, συλληφθῆναι παρὰ τῶν ἀφιλοσόφων· οὐ γὰρ ἀληθῶς φιλοσόφων· ἀχθῆναί τε κατὰ τὸν Ἄρειον πάγον, καὶ δημηγορήσαντα, παραχρῆμα τινὰς ἑλεῖν, καὶ πρὸς τὸ τῆς ἀληθείας μεταθεῖναι φῶς, ἐπάγει· καὶ οὕτως ὁ Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μέσου αὐτῶν· τινὲς δὲ ἄνδρες κολληθέντες αὐτῷ ἐπίστευσαν· ἐν οἷς καὶ Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης, καὶ γυνὴ ὀνόματι Δάμαρις, καὶ ἕτεροι σὺν αὐτοῖς.

Ἐγὼ μὲν οὖν οὐ μάτην ἀκούω παρὰ πάντων τῶν πεπιστευκότων ὅτι διὰ τοῦ θείου Παύλου, μόνον τὸν ἄριστον Διονύσιον ἐξονομασθῆναι παρὰ τοῦ θεοφόρου συγγραφέως, προστιθέντος αὐτῷ καὶ τῆς ἀξίας. φησὶ γὰρ Ἀρεοπαγίτης. ἐπιβάλλω δὲ μᾶλλον, ὅτι διά τε τὸ κατὰ σοφίαν περιττὸν, καὶ διὰ τὸ ἐν Ἀθηναίοις ἀνεπιλήπτου πολιτείας ἔκκριτον, μνημονευθῆναι μετὰ τῆς οἰκίας αὐτοῦ. χρὴ δὲ εἰδέναι καθὰ προέφημεν, ὡς

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΑΞΙΜΟΥ ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΑ ΤΟΥ ἁγίου διονυσίου ἀρεοπαγίτου.

Εἰς τὸ περὶ τῆς οὐρανίας ἱεραρχίας. κεφ. α.

Ἱεραρχίας) ἐπειδὴ ἡ ἐπιγραφὴ ἱεραρχίαν ἔχει, καλεῖν εἰώθεν ἱεράρχας, τοὺς ἐπισκόπους· ἰστέον οὖν, ὅτι ἱεραρχία μέν ἐστιν ἡ τῆς ὅλης τάξεως αὐτῆς τῶν ἱερῶν ἀρχὴ καὶ οἱονεὶ φροντίς· καὶ ἱεράρχης, ὁ τῶν ἱερῶν ἄρχων καὶ φροντίζων καὶ προνοῶν· οὐ μὴν τῶν ἱερέων· ἀλλὰ ὁ τὰ ἱερὰ καὶ τὴν κατάστασιν αὐτῶν τε, καὶ τῆς ἐκκλησίας, καὶ τῶν μυστηρίων διατάσσων, οὐ μὴν ὁ ἀρχιερεύς. ταύτην δὲ τὴν ἐξήγησιν καὶ αὐτὸς ὁ μέγας διονύσιος καί που παραπέμπεται ἐν τῷ περὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱεραρχίας λόγῳ.

Ὁ πρεσβύτερος) σημείωσαι ὡς τὸ τοῦ πρεσβυτέρου ὄνομα καὶ τὸν ἐπίσκοπον δηλοῖ, ἐπειδὴ πρεσβύτερός ἐστι καὶ ὁ ἐπίσκοπος. καὶ τοῦτο δηλοῦται καὶ ἐν ταῖς πράξεσι τῶν ἁγίων ἀποστόλων, ἔνθα ἐν ἀσίᾳ συντάσσεται ταῖς ἐκκλησίαις αὐτῆς ὁ ἅγιος ἀπόστολος παῦλος.

Πᾶσα δόσις ἀγαθὴ) σημείωσαι ὅτι κέχρηται ὁ μακάριος διονύσιος τῇ τοῦ ἁγίου ἰακώβου καθολικῇ ἐπιστολῇ· ἐκεῖθεν γάρ ἐστι τὸ ῥητόν· καὶ ὅτι ἐκδοθεῖσα ἦν ἤδη.

Καὶ γὰρ ἐξ αὐτοῦ) ταῦτα περὶ τοῦ υἱοῦ θεολογεῖ.

γήσαντες ὁμοίως τοῖς λέγουσιν, ὅτι φλογὶ καυστικῇ κατακεκαυμένα εἰσὶ τὰ συγγράμματα αὐτῶν, ἀποτυχόντες τῆς χάριτος αὐτῶν. τῶν δὲ ἡμετέρων ἐννοιῶν χειραγωγουμένων τῇ αὐτῶν χάριτι καὶ χωρούντων ἐξ ὀλίγων τῶν συγγεγραμμένων δυνάσθαι τὰ νοηθέντα καὶ ῥηθέντα τὰ μεγάλα.

Ταῦτα δὲ χωρὶς φόβου πιστεύομεν πολλοὺς αὐτοὺς τοὺς ἱεροῖς διὰ χριστὸν ὑπομεμενηκέναι ἀγῶνας, ὅτι καὶ ἕως τοῦ νῦν τοσαῦτα δι' αὐτῶν ἡ θεία δύναμις καταξιοῖ φανεροῦσθαι θαυμάσια, ὥστε ἐκπλήττεσθαι πάντας τοὺς ἀκούοντας, καὶ τοὺς θεατυγχάνοντας. ἔπαθον οὖν οἱ μακάριοι μάρτυρες τοῦ χριστοῦ, διονύσιος, ῥουστίκος καὶ ἐλευθέριος, ἑβδόμῃ καλανδῶν ὀκτωβρίων, ἐπὶ δομετιανοῦ βασιλέως ἐν τοῖς μέρεσι τῆς γαλλίας καὶ παρισίας πόλεως, βασιλεύοντος τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ, ἅμα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.

EXCVDEBAT GVIL. MORELIVS, TYPOGRAPHVS REGIVS, PARISIIS, M.D. LXII. MENSE FEBRVARIO.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SALAMANCA